

REPUBLIKA SRPSKA ODBIJA NESRPSKE INVESTITORE

Author: [Gordana Katana](#)

Muslimani i Hrvati kazu da njihov novac nije dobrodosao u Republici Srpskoj.

Tvrdi se da birokratija odvraca bogate potencijalne povratnike u prestonicu Republike Srpske, RS, od investiranja u grad u kome su nekada ziveli.

Studije slucajeva ukazuju na cinjenicu da nevicnost i korupcija osujecuju pokusaje sve veceg broja povratnika od investiranja u Banja Luku – pogotovo ako su "pogresne" nacionalnosti.

Oko 80.000 bosanskih Muslimana i Hrvata proterani si iz grada tokom rata koji je besneo sirom Bosne i Hercegovine od 1992. do 1995. godine.

Istrazivanje koje je sproveo nevladine organizacije Udruzenje banjaluckih gradjana pokazuje da oko 20 odsto onih koji su bili prisiljeni da odu sada razmisljaju o povratku u svoj rodni grad.

Ono sto izdvaja banjalucke povratnike od ostatka Bosne je cinjenica da su neki spremni da investiraju u Republici Srpskoj.

Jedan od njih je Adem Bajagilovic koji je izbegao u Svedsku 1992. godine. Bajagilovic je krenuo u posao proizvodnje mehanickih rezervnih delova za traktore u Svedskoj pre pet godina i sada ima sest zaposlenih.

Medjutim, kada je pokusao da otvori fabriku rezervnih delova u Banja Luci, doziveo je samo neuspehe. "Odlucio sam da otvorim pomocnu fabriku u Banja Luci posle konsultacija sa mojim svedskim partnerima", kaze on.

Ipak, problemi su se samo umnozavali. Nakon podnosenja prvobitne molbe Ministarstvu privrede Republike Srpske i banjaluckim opstinskim vlastima, Bajagilovic je morao cetiri puta da doputuje iz Svedske.

"Svaki put su mi trazili dodatni novi dokument, potvrdu ili uplacivanje nove takse kad god bih se pojavio tamo", kaze on. "Ne razumem zasto ne postoji obrazac za prijavu u kome se navode svi uslovi za registraciju preduzeca, ukljucujuci taksu za registraciju, kako bi se sve to moglo resiti u jednom razumnom roku od oko mesec dana". Bajagilovic tvrdi da je korupcija jednako ozbiljan problem kao i sama birokratija.

"Oni su besramno trazili novac za ono sto su u zakonskoj obavezi da urade", kaze on. "To je nezamislivo u Svedskoj, a ja nisam bio spreman da bilo kome nesto platim. Sada shvatam da sam izgubio godinu dana i vise novca nego da sam prosto potplatio nekolicinu ljudi".

Slobodan Gavranovic, predsednik Skupstine grada u Banja Luci, odbacuje optuzbe o korupciji, ali priznaje da je lokalna administracija "relativno spora". "Banja Luka je najveca opstina u Bosni i nasi sluzbenici ne mogu da odgovore na sve zahteve", kaze on.

Ovaj zvanicnik dodaje kako molbe preduzetnika ne mogu biti poseban prioritet kada se radi o izdavanju uvoznih ili izvoznih dozvola ili dozvola za osnivanje firme.

To na Bajagilovica nije ostavilo utisak. "Stopa nezaposlenosti u Republici Srpskoj je sve veca i penzije su sramno male tako da sam zapanjen cinjenicom da vlasti ne pokazuju nikakav interes za stimulisanje pojedinaca spremnih da investiraju kapital i zaposljavaju ljude", kaze on.

Porodica Prlja iz banjaluckog naselja Vrbanja suocila se sa slicnim problemom.

Otac i sin, automehanicari koji rade za poznatog svedskog proizvođača Volvo nedavno su odlucili da se vrate kuci i otvore auto centar za popravku Volvo vozila. Nakon nekoliko razgovora sa zvanicnicima iz razlicitih sluzbi lokalnih vlasti oni nisu postigli puno.

"Lokalne vlasti nece da nam daju radnu dozvolu", kaze Ramadan Prlja. "Shvatili smo da je ne-Srbima tesko da dobiju dozvole za profitabilne grane biznisa u Republici Srpskoj. Niko vam to nece reci otvoreno, ali bosanski Muslimani i Hrvati imaju identicne probleme kada zele da kupe drzavne kompanije ili da osnuju sopstvene firme".

Prlja zakljucuje: "Radi se o tihom nastavku njihove ratne politike".

Jos jedan povratnik, Husein Avdicevic, se slaze s takvim stavom. "Niko od mojih prijatelja iz inostranstva, a ni ja, nismo uspeli da kupimo deonice na bilo kom privatizacijskom tenderu do sada. Nema za nas mesta ovde, uprkos tome sto smo spremni da investiramo novac i krenemo u proizvodnju", kaze on.

U medjuvremenu, zastarela drzavna preduzeca i industrijska postrojenja u Banja Luci predstavljaju sablastan prizor sa svojim avetinjskim praznim prostorijama. Cini se da lokalne politicare nije briga dok cekaju da njihova vrednost dotakne samo dno.

U Udruzenju gradjana Banja Luke tvrde da sve veci broj ljudi dolazi svakog dana da im se pozali na teskoce koje imaju pri ulaganju svojih sredstava u svom zavicaju.

Muhamed Kulenovic, jedan od clanova udruzenja, kaze da trenutno ne postoje ekonomski projekti ciji bi cilj bio stimulisanje dijaspore da investira - sto je problem koji on pokusava da resi preko kontakta sa lokalnim vlastima.

"U oktobru cemo organizovati ekonomski forum na kome bi okupili na jednom mestu izgnane gradjane Banja Luke, lokalne vlasti i administraciju Republike Srpske," kaze on.

"Nas cilj je da zapocnemo raspravu o poboljsanju uslova za investiranje kapitala ovih ljudi iz Banja Luke".

Gordana Katana je redovni saradnik BCR-a.

Location: [Bosnia and Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/republika-srpska-odbija-nesrpske-investitore>